

समूहं कृणोतु करोतु गवां समूहो गव्यम् खलगोरथादिति [पा० ४. २. ५०.] यत्प्र-
त्ययः शोभनं गव्यं सुगव्यम् । तथा स्वश्वं कृणोतु अश्वानां समूहः अश्वम् के-
शाश्चेति [पा० ४. २. ४८.] विकल्पात् पक्षे यत् शोभनमश्वं स्वश्वम् । तथा पुंसः
पुत्रान्करोतु पुत्रशब्दोऽपत्यवाचक इति पुंस इति विशेषणम् । यद्वा पुंसः पुरु-
षार्थसाधकान् पुत्रान्करोतु । उतापि च रयिं धनं करोतु कीदृशं रयिं विश्वपुषम्
पुष्ताति पुषः इगुपधेति [पा० ३. १. १३५.] कप्रत्ययः विश्वस्य सर्वस्य पुषस्तम् सर्व-
जनपोषणसमर्थं धनं करोत्वित्यर्थः संहितायां विश्वशब्दस्य दीर्घः । किं च नो
ऽस्माकमनागस्त्वं करोतु नास्ति आगः अपराधः पापदूषो यस्य सोऽनागाः तस्य
भावोऽनागस्त्वम् दीर्घश्छान्दसः निष्पापत्वं करोतु पापसद्भावे उक्तफलाप्राप्तिः । किं
च अश्वो नोऽस्माकं क्षत्रं क्षतत्राणं बलं पराभवाद्भक्षणं वा करोतु । कीदृशो
ऽश्वः अदितिः नास्ति दितिः खण्डनं दैन्यं वा यस्य सः । हविष्मान् हविरस्या-
स्ति हविष्मान् तदस्यास्तीति [पा० ५. २. १४.] मतुप् हविर्भूतावयवः यद्वा देवत्वा-
त्वा हविष्मान् । ईदृशोऽश्वो नः क्षत्रं वनतां करोतु वनतिः करोत्वित्यर्थः ॥ ४५ ॥

XV. a. इमा नु कं भुवना सीषधमिन्द्रश्च विश्वे च देवाः ।

b. आदित्यैरिन्द्रः सगणो मरुद्भिर्स्मभ्यं भेषजां करत् ।

c. यज्ञं च नस्तन्वं च प्रजां चादित्यैरिन्द्रः सह सीषधाति ॥ ४६ ॥

का० [२०. ८. १२.] इमा नु कमिति च द्विपदाः । अयस्मयपत्रिणाश्चलोहितहो-
मानन्तरमिमा नु कमित्याद्याः षट् द्विपदाः जुहोति । कण्डिकाद्वयस्य षडर्थानि स-
न्ति तैः षडाहुतीर्जुहोतीति सूत्रार्थः ॥ द्विपदाह्न्दस्का विश्वदेवदेवत्या आत्यपुत्र-
भुवनदृष्टास्तिस्र ऋचः । नु कम् एतौ निपातौ पादपूर्णौ इमा इमानि भुवना
भुवनानि भूतजातानि वयं सीषधाम साधयामः वशीकुर्म इत्यर्थः साधयतेर्लुङि
उत्तमबहुवचने रूपम् अउभाव आर्षः । किं च इन्द्रः इदि परमैश्वर्ये ऐश्वर्यवान्
सगणो निजगणैः परिवारैः सहित इन्द्रो देवेशो विश्वे देवाश्च आदित्यैः द्वादश-
भिः मरुद्भिः एकोनपञ्चाशत्संख्यैश्च सहिताः अस्मभ्यं भेषजा भेषजानि औषधानि
हितानि करत् कुर्वन्तु सर्वे देवा अस्माकं हितकारिणो भवन्त्वित्यर्थः । किं च